

SAĞLIK BAKANLIĞI
2013 YILI SAYIŞTAY
DENETİM RAPORU

Ağustos 2014

İÇİNDEKİLER

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	3
SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
DENETİM GÖRÜŞÜ	6
TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER.....	7
EKLER.....	18

KISALTMALAR

ÇKYS	: Çekirdek Kaynak Yönetim Sistemi
EPDK	: Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
Kamu İdaresi	: Sağlık Bakanlığı (Bağlı Kuruluşlar hariç)
KBS	: Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi
KİK	: Kamu İhale Kurumu
Say2000i	: Web Tabanlı Saymanlık Otomasyon Sistemi
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
TDMS	: Tek Düzen Muhasebe Sistemi (Bakanlık Muhasebe Programı)
TOKİ	: Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Sağlık Bakanlığı, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanuna ekli I sayılı Cetvelde yer alan genel bütçeli idarelerden olup, faaliyetlerini merkezi yönetim bütçe kanunlarıyla verilen ödeneklerle gerçekleştirmektedir. 2013 Yılı Bütçesiyle Bakanlığa 2.490.208.650-TL ödenek tahsis edilmiş olup, bu tutar Merkezi Yönetim Bütçesinin % 0,6 sına tekabül etmektedir.

Bakanlık, bütçeyle verilen ödenekler dışında, uluslararası antlaşmalar gereğince Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) kapsamında 2013 yılında sağlanan fonlarından 134.283,14-TL ve TÜBİTAK fonlarından 170.825,65-TL kaynak kullanmıştır.

Ayrıca Bakanlık faaliyetlerinin finansmanında, Merkez Döner Sermaye kaynaklarından 1.310.738.851,37-TL kaynak kullanılmıştır.

Bakanlıkça sunulan Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosuna göre Bakanlığın 2013 yılı bütçe gideri ve ödenek kullanımı aşağıda belirtilmiştir:

Kod	Açıklama	Kesintili Başlangıç Ödeneği	*Harcama
01	Personel Giderleri	1.054.180.000	898.424.914,48
02	SGK Devlet Primi Giderleri	233.662.000	193.479.853,96
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	169.944.000	170.303.544,28
05	Cari Transferler	24.672.650	32.686.154,42
06	Sermaye Giderleri	1.000.000.000	2.952.762.294,35
07	Sermaye Transferleri	7.750.000	884.388,89
TOPLAM		2.490.208.650	4.248.541.150

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Bakanlık mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanununun 49 uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak

ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanununun 49 ve 50 nci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esaslıdır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin “Amaç” başlıklı 1 inci maddesinde; *“Bu yönetmeliğin amacı genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin esas, usul, ilke ve standartların belirlenmesidir.”* hükmü yer almaktadır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 117 inci maddesinde kapsama dahil kamu idarelerince düzenlenecek mali tablolar ile bu tabloların şekil ve türleri belirlenmiştir.

Aynı Yönetmeliğin 118-135 inci maddelerinde bu tabloların “her bir kamu idaresi” esasına göre düzenleneceği; 144 üncü maddesinde muhasebe birimlerinin ve kamu idarelerinin yöneticilerinin

mali raporlar ve tabloların düzenli olarak hazırlanmasından sorumlu olduğu; 136 ncı maddesinde ise ihtiyaca göre aylık üç aylık ve yıllık olarak hazırlanarak, altı aylık ve yıllık dönemler itibarıyla ilgili olduğu dönemi izleyen üç ay içerisinde Resmi Gazetede yayınlanacağı belirtilmiştir.

Bakanlık muhasebe hizmetleri merkezde Merkez Saymanlık Müdürlüğü, taşrada ise defterdarlıklar tarafından yürütülmektedir.

DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde hazırlanarak kamuoyunun bilgisine ve denetim yetkililerine zamanında sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolardan yararlanacak olanlara makul güvence vermek amacıyla mali raporların güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, kaynakların etkili ve ekonomik ve mevzuatına uygun kullanılmasının sağlanması amacıyla kurulup işletilmesi gereken mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Denetimler, mali saydamlığın ve hesap verilebilirliğin sağlanması amacıyla; kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla tasarlanmıştır.

Sağlık Bakanlığı mali işlemlerini, 5018 sayılı Kanunun 49 ve 50 nci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenen esaslara uygun olarak raporlamak zorunda olup, tarafımızca yürütülecek denetimlerin mali tablolar dikkate alınarak gerçekleştirilmesi hedeflenmekle birlikte;

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin, muhasebe ve raporlama sisteminin kurulması için, Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslara 8/12/2013 tarih ve 28845 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan değişiklik ile eklenen geçici maddede, hesap dönemi sonunda verilecek defter, mali tablo ve belgelerden bütçe giderleri ve ödenekler tablosu ve taşınır kesin hesap cetveli ve taşınır hesabı icmal cetveli dışında, düzenlenmesi gereken diğer mali raporların Sayıştay'a gönderilmesi 2013, 2014 ve 2015 yıllarını kapsamak üzere üç yıl ötelenmiştir.

Bu nedenlerle Sağlık Bakanlığına ilişkin denetimlerimiz, hazırlanması gereken temel mali raporların düzenlenememesi sebebiyle, bütçe giderleri ile taşınırlara ait işlemlerin mevzuata uygunluğuna dönük olarak gerçekleştirilmiştir.

Denetim ve inceleme çalışmaları; Bakanlığın merkez ve taşra muhasebe hizmetlerinin yürütüldüğü muhasebe birimlerindeki cetvel ve belgeler ile bu birimlerdeki yevmiye kayıtları yapılan Ödeme Emri Belgeleri (ÖEB) ve bunların ekinde yer alan kanıtlayıcı belgeler ile bunlara dayanak oluşturan ilgili harcama birimleri arşivlerinde muhafaza edilen kanıtlayıcı belgeler; tamlık, doğruluk, tutarlılık ve tabi olduğu mevzuatına uygunluk açısından incelenmiştir.

Ayrıca bütçe giderleri dışındaki iş ve işlemler hakkında da ilgililerinden yazılı ve sözlü bilgiler alınmak, işlem dosyalarının ayrıntılarına ve bilgi sistem kayıtlarına ilişkin incelemeler yapılmak suretiyle tespit edilen hususlar raporlanmıştır.

Sağlık Bakanlığı bünyesindeki döner sermaye işletmeleri denetim kapsamı dışında

bırakılmıştır. Merkez Döner Sermaye ise, kaynaklarının Bakanlık birimleri tarafından yönetilmesi ve kullanılması nedeniyle denetim kapsamına alınmıştır. Merkez Döner Sermaye, işletme özelliği taşımadığı ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununun 2 inci maddesinde tanımlanan kamu idareleri kapsamına girmediği için ayrı bir şekilde raporlanmamıştır.

DENETİM GÖRÜŞÜ

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"da 8 Aralık 2013 tarihinde yapılan değişiklikle eklenen Geçici 1 inci madde uyarınca, Kamu İdaresi tarafından 2013 yılına ilişkin olarak Sayıştaya sunulan bütçe giderleri ve ödenekler tablosu, taşınır kesin hesap cetveli ve taşınır hesabı icmal cetveli ile "Denetimin Dayanağı, Amacı, Yöntemi ve Kapsamı" bölümünde belirlenen çerçevede gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin, kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğuna ilişkin yapılan denetimi sonucunda tespit edilen hususlar ile mali yönetim ve iç kontrol sistemlerine ilişkin değerlendirmeler "Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünde gösterilmiştir. Kamu zararı iddialarına ilişkin hususlara yargılamaya esas raporda yer verilecek olup TBMM'nin bilgisine sunulacak önemde başka bir husus bulunmamaktadır.

TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1:

Genel Bütçe Mali Tablolarının Bakanlığın Tüm Faaliyetlerini ve Mali Durumunu Yansıtması

Sağlık Bakanlığı mali tabloları, Kamu İdaresinin tüm faaliyetlerini içermeli ve gerçek durumunu yansıtmalıdır.

Sağlık Bakanlığı faaliyetleri, genel bütçe ve döner sermayeli işletme bütçeleri olmak üzere ayrı bütçe yapısı üzerinden yürütülmektedir. 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararname sonrasında Kamu İdaresi bünyesinde 81 adet Döner Sermaye İşletmesi ile 1 adet Merkez Döner Sermaye mevcuttur.

Döner Sermayeli İşletmeler, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde kanunlarla verilen asli ve sürekli kamu görevlerine bağlı olarak ortaya çıkan ve genel idare esaslarına göre yürütülmesi mümkün olmayan mal ve hizmetlerin üretim veya satışını gerçekleştirmek üzere kurulan işletmelerdir. Sağlık Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri 209 sayılı Kanun çerçevesinde faaliyet göstermektedirler.

Döner sermayeli işletmelerin mevcut yapısı, 5018 sayılı Kanunda belirlenen temel ilkeler ve bütçe esasları ile uyumlu değildir.

5018 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde; kamu mali yönetiminin uyumlu bir bütün olarak oluşturulacağı ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkına uygun şekilde yürütüleceği belirtilmiştir. 12 nci maddesinde ise; bütçe türleri tanımlanmış, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçelerinin merkezî yönetim bütçesi, sosyal güvenlik kurumları bütçeleri ve mahallî idareler bütçeleri olarak hazırlanacağı belirtilmiştir. Kamu idarelerince bunlar dışında herhangi bir ad altında bütçe oluşturulamayacağı da hüküm altına alınmıştır. 13 üncü maddesinde ise bütçelerin ait olduğu yıl başlamadan önce Türkiye Büyük Millet Meclisi veya yetkili organlarca kabul edilmedikçe veya onaylanmadıkça uygulanamayacağı; kamu idarelerinin tüm gelir ve giderlerinin bütçelerinde gösterileceği belirtilmiştir.

5018 sayılı Kanunun yukarıda belirtilen maddelerinde döner sermayeli işletmelere ve bu işletmelerin bütçelerine ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır. Döner sermayeli işletmeler ayrı bir tüzel kişiliği bulunmayan, Bakanlık bünyesinde faaliyet gösteren kuruluşlardır. İşletmeler, elde ettikleri

gelir ile giderlerini karşılayarak Bakanlık faaliyetlerinin bir kısmının finansmanını temin etmektedirler. Ancak aynı zamanda, genel bütçeden de kaynak kullanmaktadırlar.

Döner sermayeli işletme bütçeleri 5018 sayılı Kanununun 12 nci maddesinde belirlenen bütçe türleri içinde sayılmamıştır. Kanunda sayılan bütçe türleri dışında herhangi bir ad altında bütçe oluşturulamayacağı hükmüne de aykırı bir yapı teşkil etmektedirler. Zira, Sağlık Bakanlığı genel bütçeli bir kamu idaresi olmasına rağmen, döner sermayeli işletme bütçeleri aynı kamu idaresi içinde farklı bir bütçe yapısını oluşturmaktadır. 13 üncü maddeye göre kamu idarelerinin tüm gelir ve giderlerinin bütçelerinde gösterilmesi gerekmektedir. Oysa, Bakanlık genel bütçesi tüm gelir ve giderleri yansıtmamaktadır.

Genel Bütçe ve döner sermaye bütçesi arasında keskin ayrışma bulunmaması personel giderleri, mal ve hizmet alımları, yapım, bakım, onarım işleri, yolluk ödemeleri, elektrik, su, yakıt giderleri ve benzeri birçok ödemenin bir kısmının genel bütçeden bir kısmının ise döner sermaye bütçesinden karşılanmasına yol açmaktadır. Bu durumda; Bakanlık faaliyetleri, ne genel bütçe ne de döner sermaye bütçelerine ilişkin mali tablolarda anlamlı bir bütün oluşturacak bir biçimde raporlanabilmektedir. Mevcut yapıda mali tabloların paydaşlara doğru ve anlamlı bilgi temin etmesi mümkün değildir. Bu durum, hesap verme sorumluluğunun kamu idaresi temelinde yerine getirilmesi esasına da uygun düşmemektedir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından verilen bütçe yetkisi ve raporlanan bütçe uygulama sonuçları genel bütçeye ilişkin olup Bakanlık gelir ve giderlerinin bir kısmını içermektedir. Kalan gelir ve giderler ise döner sermaye kaynaklarından karşılanmakta olup Parlamento bilgisi ve kabulü dışında gerçekleşmektedir. Tahsis edilen bütçe ve uygulama sonuçları Bakanlığın tüm faaliyetlerini ihtiva etmediğinden Türkiye Büyük Millet Meclisi, Bakanlık faaliyetleri hakkında doğru bilgilendirilememektedir.

Döner sermayeli işletmelerin mali yönetim sistemi içerisinde sağlam bir zemine oturtulması çabaları 5018 sayılı Kanununun geçici 11 inci maddesinde yer bulmuştur. Kanununun geçici 11 inci maddesinin mülga 1 inci fıkrasında (24/7/2008-5793/38 md.) “*Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulan döner sermaye işletmeleri ve fonların bütçeleri, ilgili idarelerin bütçeleri içinde yer alır.*” hükmüne yer verilmiştir. Ancak; söz konusu hüküm, 5793 sayılı Kanununun 38 inci maddesi ile 24.7.2008 tarihinde yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici 11 inci maddenin 2’nci fıkrasında ise bu Kanun kapsamındaki kamu idarelerinde kurulmuş döner sermaye işletmelerinin 31.12.2010 tarihine kadar yeniden yapılandırılacağı belirtilmiş; ancak, söz konusu işletmeler bu güne kadar yeniden yapılandırılmamıştır.

Bakanlık harcama birimleri genel bütçe kaynakları dışında merkez döner sermaye kaynaklarından 407.256.050,37 TL harcama gerçekleştirmiştir. Ayrıca; Global bütçeden¹ 534.300.000 TL ve Merkez payından² 369.182.801TL olmak üzere toplam 903.482.801TL taşra teşkilatına aktarılarak 81 İl Sağlık Müdürlüğüne harcanmıştır. Dolayısıyla; Sağlık Bakanlığı (bağlı Kuruluşlar hariç) genel bütçenin yanı sıra 1.310.738.851,37 TL Döner Sermaye kaynağı kullanmıştır. Genel Bütçe mali tabloları, tek başına, Kamu İdaresinin tüm faaliyetlerini ve mali durumunu yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında: 5018 sayılı Kanunun Geçici 11 inci maddesinde Döner sermayeli işletmelerin 31/12/2010 tarihine kadar yeniden yapılandırılmasının öngörüldüğü, yeniden yapılandırılincaya kadar bunların bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması ve muhasebesi ile kontrol ve denetiminin Maliye Bakanlığınca yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirleneceğinin hükme bağlandığı ve döner sermaye işletmelerinin iş ve işlemlerinin mer'î mevzuat çerçevesinde; 209 sayılı Kanun ve buna bağlı yönetmelikler ile Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yürütüldüğü belirtilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde yer almayan hükümler için ise anılan Yönetmeliğin 599 uncu maddesi gereğince 5018 sayılı Kanun hükümleri ve buna bağlı ikincil mevzuatın kıyasen uygulandığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak:

Sağlık Bakanlığı (bağlı Kuruluşlar hariç) genel bütçenin yanı sıra 1.310.738.851,37 TL Döner Sermaye kaynağı kullanmıştır. Genel bütçe mali tabloları, tek başına, Kamu İdaresinin tüm faaliyetlerini ve mali durumunu yansıtmamaktadır. Merkez Döner Sermaye ve döner sermayeli işletmelerin Bakanlık bünyesinde faaliyet göstermesi 5018 sayılı Kanunda öngörülen bütçe yapısı ile uyumsuz çoklu bir bütçe sistemi ortaya çıkartmaktadır.

¹ 5510 Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 73üncü maddesinde belirtilen “Kurum, ... kamu idarelerince verilecek sağlık hizmetlerini götürü bedel üzerinden hizmet alım sözleşmesiyle de sağlamaya yetkilidir” hükmü çerçevesinde Sağlık Bakanlığı ile SGK arasında uygulamada global bütçe adı verilen “götürü bedel hizmet alım sözleşmesi” düzenlenmekte ve sağlık hizmeti karşılığında ödenecek tutar Merkez Döner Sermaye hesabına aktarılmaktadır.

² 209 sayılı Kanununun 5 inci maddesinin 4 üncü ve 5 inci fıkraları gereğince Bakanlık ve bağlı kuruluşların merkez ve taşra teşkilatında kurulan döner sermaye işletmeleri, aylık gayrisafi hasılatlarından tahsil edilen tutarın yüzde 6'sını geçmemek üzere Bakanlıkça belirlenecek oranı “merkez hissesi” adı altında sağlık alanında bir takım ihtiyaçların giderilmesi ve merkez teşkilatında görevli memur ve sözleşmeli personele ek ödeme yapılabilmesi için Bakanlık Merkez Döner Sermaye hesabına aktarmaktadırlar.

Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından verilen bütçe yetkisi ve raporlanan bütçe uygulama sonuçları genel bütçeye ilişkin olup Bakanlık gelir ve giderlerinin bir kısmını içermektedir. Kalan gelir ve giderler ise döner sermaye kaynaklarından karşılanmakta olup Meclisin bilgisi ve kabulü dışında gerçekleşmektedir. Tahsis edilen bütçe ve uygulama sonuçları Bakanlığın tüm faaliyetlerini ihtiva etmediğinden Türkiye Büyük Millet Meclisi, Bakanlık faaliyetleri hakkında doğru bilgilendirilememektedir.

Öneri:

Merkez Döner Sermaye ve döner sermayeli işletmelerin mali sistem ile uyumlu hale getirilmesi için gerekli düzenlemelerin gerçekleştirilmesi önerilir.

BULGU 2:

Sağlık Bakanlığı Merkez Döner Sermayenin Yapısı ve İşleyişi İtibariyle Mali Sisteme İlişkin Mevzuat ve Muhasebe Prensipleri ile Uyumlu Olmaması

Sağlık Bakanlığı Merkez Döner Sermayenin faaliyetleri 209 sayılı Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kurumları Esenlendirme (Rehabilitasyon) Tesislerine Verilecek Döner Sermaye Hakkında Kanun çerçevesinde yürütmektedir. Söz konusu Kanunun 1 inci maddesinde; Bakanlık ve bağlı kuruluşların (Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü ile Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu hariç) merkez ve taşra teşkilatında döner sermaye işletmesi kurulabileceği belirtilmiş ve 4 üncü maddesinde ise; Bakanlık ve bağlı kuruluşların merkezinde, muhasebe iş ve işlemleri yürütmek ve mali yılın sonundan itibaren 4 ay içerisinde işletmelerin umumi bilançolarını konsolide ederek Sayıştaya ve Maliye Bakanlığına göndermek üzere merkez döner sermaye saymanlıkları kurulması öngörülmüştür. Bu kapsamda kurulan Merkez Döner Sermayenin yapısı ve işleyişi hakkında, mevzuat ve muhasebe prensipleri ile uyumlu olmayan hususlar tespit edilmiş olup bu hususlar aşağıda sıralanmıştır:

a) Bakanlık Merkez Döner Sermayesi bir döner sermaye işletmesi değildir. Zira; merkezde işletme kapsamında değerlendirilebilecek mal ve hizmet üretim veya satışı gerçekleşmemektedir³. Dolayısıyla; ayrı bir yönetime sahip olmayıp Sağlık Bakanlığı Strateji Başkanlığı tarafından yönetilen bir hesap niteliğine sahiptir. Bu hesap 6085 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi b) bendinde sayılan “*idare, kuruluş, müessese, birlik, işletme ve şirketler*” arasında yer almadığı için söz konusu hesabın

³Döner sermayeli işletmeler, genel yönetim kapsamındaki idarelerde kanunlarla verilen asli ve sürekli kamu görevlerine bağlı olarak ortaya çıkan ve genel idare esaslarına göre yürütülmesi mümkün olmayan mal ve hizmetlerin üretim veya satışını gerçekleştirmek üzere kurulan işletmelerdir.

bir Kamu İdaresi olarak kabul edilmesi ve ayrı bir biçimde denetlenmesi ve raporlanması mümkün değildir.

Bu hesapta toplanan kaynaklar ise Sağlık Bakanlığı Strateji Başkanlığının dağıtımı çerçevesinde Bakanlık merkez harcama birimleri ile taşra teşkilatınca kullanılmaktadır. Dolayısıyla; genel bütçe içinde, genel bütçe harcama birimlerince ikinci bir kaynak kullanımı mevcuttur. Bakanlık, 2013 yılı içinde merkez döner sermaye kaynaklarından 1.309.694.351,27TL harcama gerçekleştirmiştir⁴. Bu yapı 5018 sayılı Kanununun 12 nci maddesinde belirlenen “*Kanunda sayılan bütçe türleri dışında herhangi bir ad altında bütçe oluşturulamayacağı*” hükmüne de aykırılık oluşturmaktadır.

b) Sağlık Bakanlığı Merkez Döner Sermayesi, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine tabi değildir. Zira; Yönetmelik döner sermayeli işletmelere ilişkindir⁵. Mal ve hizmet üretiminde bulunmayan ve işletme vasfına sahip olmayan Merkez Döner Sermaye hesabı anılan Yönetmeliğe tabi olmadığı gibi işleyişini düzenleyen başka bir yönetmelik de bulunmamaktadır. Nitekim, Yönetmeliğin birçok hükmü Merkez Döner Sermaye için uygulanmamaktadır.

c) Merkez Döner Sermayenin bütçesi bulunmamaktadır. Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği işletmelere yönelik düzenlenmiş olup Yönetmeliğin “bütçe” başlıklı 4 üncü maddesi işletmeler için bütçe hazırlanmasını öngörmektedir. Merkez Döner Sermayenin ana gelirlerini oluşturan Bakanlık bünyesindeki döner sermayeli işletmelerin gelirlerinden aktarılan "merkez payı" ve sağlık hizmetleri karşılığında SGK tarafından ödenen sağlık hizmeti bedelleri, SGK ve işletmelerin gider olarak kaydederek aktardıkları bir tutar olduğundan, Merkez Döner Sermaye için bir bütçe oluşturulmamaktadır. Dolayısıyla; Sağlık Bakanlığı genel bütçesi ve döner sermayeli işletme bütçeleri içinde bu kaynağa ait bir bütçe yer almamakta ve bu kaynağa ait bütçe uygulama sonuçları raporlanmamaktadır.

d) Merkez Döner Sermaye mali tabloları anlamlı bilgi içermemektedir. Merkez Döner Sermaye hesabında merkez payı ve SGK tarafından ödenen sağlık hizmeti bedelleri toplanmaktadır. Bu tutarların muhasebeleştirilmesinde gelir ve gider hesapları çalıştırılmadan sadece 366 Merkez Hissesi Hesabı çalıştırılmaktadır. 366 nolu hesap, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe

⁴ Bakanlık Merkez Harcama Birimlerince 2013 yılında 406.211.550,27TL (merkez payı), Taşra birimlerince ise 369.182.801TL merkez payı, 534.300.000TL SGK sağlık hizmet bedeli ödemesi olmak üzere toplam 1.309.694.351,27TL harcama yapılmıştır.

⁵ Yönetmeliğin 1 inci maddesinde Yönetmeliğin amacı, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esasları düzenlemek olarak tanımlanmıştır.

Yönetmeliğinin 298 inci maddesinde “*merkez hissesi*” tutarlarının, Bakanlık Döner Sermaye Merkez Muhasebe Birimi hesabına aktarılmasının izlenmesi için kullanılan bir hesap olarak tanımlanmıştır. Bu hesapta borç ve alacak, gider ve bütçe gideri hesapları ile ilişkilendirilmemiştir. Dolayısıyla; bu hesaba yapılan borç kayıtlarının bir kısmı esas itibariyle Bakanlık Merkez ve taşra birimlerinin harcamaları olup gerek genel bütçe gerekse merkez döner sermaye mali tablolarında gider ve bütçe gideri olarak yer almamakta ve raporlanmamaktadır.

Merkez döner sermaye mali tablolarında yer alan gelirler sadece istihkaklardan kesilen gecikme cezaları, şartname gelirleri, vb. gelirlerden ibaret olup asıl kaynağı oluşturan merkez payı ve SGK sağlık hizmet bedeli ödemeleri 366 nolu hesaba alacak, bu hesaplardan yapılan harcamalar ise 366 nolu hesaba borç kaydedilerek gelir ve gider hesapları ile ilişkilendirilmeden muhasebeleştirildiğinden Merkez Döner Sermaye mali tabloları sadece küçük bir kısım gelir ve giderin muhasebeleştirildiği, gerçek faaliyetleri yansıtmayan bir mali tablo niteliğindedir.

e) Burada belirtilen konu, Kamu İdaresince gerekli düzenleme gerçekleştirildiğinden, "Kamu İdaresi tarafından Düzeltilen Hususlar" bölümüne aktarılmıştır.

f) Merkez Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğü bir döner sermayeli işletme muhasebe birimi olmadığından vergi mükellefiyeti ve vergi sorumluluğu bakımından işletme adına mükellefiyet tesis edilememektedir. Dolayısıyla tevkifat ve stopaj gibi vergi yükümlülükleri bakımından saymanlık müdürlüğü adına mükellefiyet tesis edilmiştir. Bu durum, Bakanlık merkez harcama birimlerinin faaliyetleri sonucu ortaya çıkan vergi yükümlülüklerinin ve cezalarının saymanlık personeli üstünde kalmasına yol açmaktadır.

g) Merkez Döner Sermayeden yapılan alımlarda 5018 sayılı Kanunun 26 ncı, 27 nci ve 28 inci maddelerinde düzenlenen yüklenme hükümlerine aykırı yıllara yaygın yüklenmeler mevcuttur. Merkez Döner Sermaye, işletme olmadığı için, 209 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi 8 inci bendinde sayılan gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişmemektedir. Yüklenmeye girişen Bakanlık harcama birimleri, merkezi yönetim kapsamındaki Kamu İdaresinin bir birimi olduğundan; 5018 sayılı Kanunun yüklenmelere ilişkin hükümlerine tabidir. Kanunun 26 ncı maddesine göre yüklenme süresi mali yıl ile sınırlı tutulmuştur. Kanunun 28 inci maddesinde ise istisnalar sayılmıştır. Buna göre, yılı bütçesinde ödeneğinin olması ve merkezi yönetim kapsamındaki idareler için Maliye Bakanlığının uygun görüşünün alınması kaydıyla, Kanun maddesinde sayılan işler için yıllara yaygın yüklenmelere girişmek mümkündür.

Oysa; Merkez Döner Sermayenin bütçesi olmadığından yılı bütçesinde ödeneğinin olması hükmü uygulanabilir değildir. Ayrıca; Maliye Bakanlığı uygun görüşü ise yıllara yaygın yüklenmenin ertesi yıllara olan mali yükünün kontrol edilebilir olmasına yönelik bir kontrol mekanizması olup

merkez döner sermaye kaynağının genel bütçe ile ilişkisinin olmaması nedeniyle merkez döner sermaye için anlamlı bulunmamaktadır.

Söz konusu Kanun maddesine göre, sayılan işlerde yıllara yaygın yüklenmelere girişilebilmesi için yılı bütçesinde ödeneğinin olması ve Maliye Bakanlığı uygun görüşü ön şartı bulunmakta olduğundan, merkez döner sermaye kaynağı için bu madde kapsamında yıllara yaygın yüklenmelere girişilmesi Kanunen mümkün değildir. Merkez Döner Sermayenin mali sistemle uyumsuz yapısından kaynaklı bu sorunun çözülmesi için mevzuatta düzenleme yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında:

Genel olarak, Bakanlık Merkez Döner Sermaye Saymanlığına aktarılan paylardan yapılan harcamaların, 209 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin dördüncü ve beşinci fıkralarına istinaden çıkarılan yönerge hükümlerine göre yapıldığı belirtilmiştir.

5018 sayılı Kanunun Geçici 11 inci maddesinde Döner sermayeli işletmelerin 31/12/2010 tarihine kadar yeniden yapılandırılmasının öngörüldüğü, yeniden yapılandırılincaya kadar bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması ve muhasebesi ile kontrol ve denetiminin Maliye Bakanlığınca yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirleneceğinin hükme bağlandığı ve döner sermaye işletmelerinin iş ve işlemlerinin mer'i mevzuat çerçevesinde; 209 sayılı Kanun ve buna bağlı yönetmelikler ile Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda yürütüldüğü belirtilmiştir.

178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında KHK nın 2 nci maddesinin (h) bendi ile; Her türlü gelir gider işlemlerine ait kanun tasarılarını ve diğer mevzuatı hazırlamak veya hazırlanmasına katılmak görevi Maliye Bakanlığına verildiğinden kamu idarelerinde bulunan tüm döner sermaye işletmelerini tek çatı altında toplayacak "Döner Sermayeli İşletmeler Kanunu" çalışmalarının Maliye Bakanlığı bünyesinde sürdürüldüğü, Bakanlığın merkez döner sermaye iş ve işlemlerinin de bu Kanun kapsamında değerlendirileceği belirtilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında genel hususlar haricinde b) maddesi ile ilgili olarak; 209 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin dört ve beşinci fıkraları gereğince Bakanlık Döner Sermaye Merkez Saymanlığı hesabına aktarılması öngörülen tutarların dağılım ve harcanmasına ilişkin kriterlerin Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Sağlık Bakanlığınca belirlendiği, bu maddeye istinaden yayımlanan Yönergenin 4 üncü maddesinin (d) bendi; "Yapılacak bu

giderler, Döner Sermayeli İşletmelerin tabi olduğu mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir.” şeklinde düzenlenmiş olduğundan söz konusu paydan Bakanlık Merkez Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğü hesabından yapılan harcamaların Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde gerçekleştirildiği belirtilmiştir.

Ayrıca, Yönetmeliğin “366 Merkez Hissesi Hesabı” başlıklı 298 inci maddesinde; hesabın, merkez hissesi tutarının Bakanlık Döner Sermaye Merkez Muhasebe Birimi hesabına aktarılmasının izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Bu hükümden, Bakanlık merkez döner sermayesine ilişkin iş ve işlemlerin anılan Yönetmelik hükümleri doğrultusunda yapılacağı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla; Bakanlığın döner sermayeye ilişkin iş ve işlemlerinde mer’i mevzuata aykırı uygulama bulunmadığı belirtilmektedir.

Kamu İdaresi cevabında genel hususlar haricinde f) maddesi ile ilgili olarak Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü’nün 06.01.2014 tarihli ve 16510402-045-148 sayılı yazısında belirtilen; “...209 sayılı Kanunda merkezde faaliyet gelirleri bulunan bir döner sermaye işletmesinin varlığından bahsedilmemesi ve aktarılan tutarların her bir merkez birimince ayrı ayrı kullanılarak tahakkuk ettirilmesi nedeniyle vergisel işlemlerin eskiden olduğu gibi Sağlık Kurumları Merkez Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğü tarafından yürütülmesinin, ancak uygulamada sağlık personelinin vergi mevzuatı karşısında cezai sorumluluk ile karşı karşıya kalmamaları için ilgili tahakkuk birimlerinin saymanlık ile koordineli çalışarak bilgi ve belgelerin mevzuatında belirtilen süre içerisinde muhasebe birimine iletilmesi konusunda gerekli özenin gösterilmesinin uygun olacağı ...” görüşü doğrultusunda hareket edilerek merkezde döner sermaye işletmesi kurulmadığından vergi mükellefiyetinin Merkez Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğü adına açıldığı belirtilmiştir. Raporda ifade edilen hususun Döner Sermayeli İşletmeler Kanunu tasarısının yasalaşması halinde giderileceği belirtilmiştir.

Kamu İdaresi cevabında genel hususlar haricinde, g) maddesi ile ilgili olarak; 209 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan; “Döner sermayeli işletmeler, süreklilik arz eden hizmet alımları ile maliyeti yüksek ve ileri teknoloji ürünü olan tıbbî cihazların hizmet alımı yoluyla temini veya kiralanması için döner sermaye kaynaklarından, gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişebilir.” hükmü gereğince gelecek yıllara yaygın yüklenmelere, herhangi bir süre sınırlaması olmaksızın girişildiği belirtilmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 28 inci maddesindeki; “...Yılı bütçesinde ödeneği bulunması ve ... Maliye Bakanlığının uygun görüşünün alınması;...”

ifadelerinin yıllara yaygın yüklenmelerde, yapılacak işin ödeneğinin garantiye alınmasına yönelik olduğu ve döner sermaye kaynağı için uygulanabilir olmadığı ifade edilerek Merkez Döner Sermaye kaynakları 5018 sayılı Kanuna tabi bulunmadığından 209 sayılı Kanun çerçevesinde yıllara yaygın yüklenmelere girildiği belirtilmektedir.

Sonuç olarak:

Kamu İdaresi cevabında genel olarak mevcut iş ve işlemlerin mer'î mevzuata uygun olarak yürütüldüğü belirtilmektedir. Diğer taraftan merkez döner sermayenin yapısı ve işleyişinden kaynaklanan sorunlar kabul edilerek Kamu idarelerinde bulunan tüm döner sermaye işletmelerini tek çatı altında toplayacak “*Döner Sermayeli İşletmeler Kanunu*” çalışmaları Maliye Bakanlığı bünyesinde sürdürüldüğü, Bakanlık merkez döner sermaye iş ve işlemleri de bu Kanun kapsamında değerlendirileceği, söz konusu Kanun çalışmalarına Bakanlıkça üst düzeyde katılım sağlandığı, dolayısıyla söz konusu kanun tasarısının yasalaşması halinde raporda ifade edilen hususların giderilmiş olacağı belirtilmektedir.

Ancak işletmesi olmayan ve Bakanlık Strateji Başkanlığınca bir işletme gibi yönetilen bu hesaptan Bakanlık adına 1.309.694.351,27TL harcama gerçekleştirilmiştir. Mevcut bütçe ve mali yapı 5018 sayılı Kanunda tanımlanan mali sistem ile uyumlu değildir. Bu yapı içinde Bakanlığın tüm faaliyetlerinin genel bütçe mali tablolarında izlenebilmesi, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Bakanlık faaliyetleri ve sonuçları hakkında doğru bilgilendirilmesi mümkün değildir.

b) maddesinde yapılan tespite yönelik cevapta 209 Sayılı Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrasına istinaden yayımlanan Yönergenin 4 üncü maddesinin (d) bendinde bulunan “*Yapılacak bu giderler, Döner Sermayeli İşletmelerin tabi olduğu mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir.*” hükmüne atıfta bulunularak Merkez Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğü hesabından yapılan harcamaların Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde gerçekleştirildiği belirtilmektedir.

Oysa Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği amaç ve kapsam bakımından döner sermayeli işletmeler ile sınırlı tutulmuştur. Yönerge hükmü ise sadece merkez payının sarfına ilişkin olup sadece yapılacak giderler ile sınırlı bir atıftır. Zira Yönetmeliğin bazı hükümlerinin merkez döner sermaye için uygulanması mümkün değildir. Dolayısıyla söz konusu Yönetmeliğe tabiyet sadece merkez payı sarfına ilişkindir.

f) maddesinde yapılan tespite yönelik cevapta ise 209 Sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin sekizinci fıkrasında; “*Döner sermayeli işletmeler, süreklilik arz eden hizmet alımları ile maliyeti yüksek ve ileri teknoloji ürünü olan tıbbî cihazların hizmet alımı yoluyla temini veya kiralanması için*

döner sermaye kaynaklarından, gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişebilir.” hükmü gereğince gelecek yıllara yaygın yüklenmelerin herhangi bir süre sınırlaması olmaksızın bu kapsamda gerçekleştirildiği belirtilmektedir. Ayrıca Bakanlık Merkez Döner Sermaye kaynaklarının 5018 Sayılı Kanuna tabi olmadığı belirtilmektedir.

Oysa 209 sayılı Kanunda yer alan söz konusu hüküm döner sermayeli işletmelere ilişkindir. İşletmesi olmayan merkez döner sermaye bir hesap niteliğinde olup söz konusu hükme tabi değildir.

Diğer taraftan 209 Sayılı Kanununun 5 inci maddesinin beşinci fıkrasına istinaden yayımlanan Yönergenin 4 üncü maddesinin (d) bendinde bulunan "*Yapılacak bu giderler, Döner Sermayeli İşletmelerin tabi olduğu mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir.”* hükmüne gereğince merkez döner sermayeden yapılan harcamalar ve bu kapsamdaki yıllara yaygın yüklenmeler Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde gerçekleştirilecektir. Söz konusu Yönetmeliğin 599 uncu maddesinde bu yönetmelikte yer almayan hükümler için 5018 sayılı Kanun hükümleri ve buna bağlı ikincil mevzuatın kıyasen uygulanacağı belirtildiğinden konu 5018 sayılı Kanun çerçevesinde de incelenmiştir. Ayrıca yüklenmeye girişen Bakanlık harcama birimleri, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idaresinin bir birimi olduğundan; 5018 sayılı Kanunun yüklenmelere ilişkin hükümlerine tabidir.

5018 sayılı Kanununun 26 ıncı maddesinde yüklenme süresi mali yıl ile sınırlı tutulmuştur. Kanununun 28 inci maddesinde ise istisnalar sayılmış olup yılı bütçesinde ödeneğinin olması ve merkezi yönetim kapsamındaki idareler için Maliye Bakanlığının uygun görüşünün alınması kaydıyla, Kanun maddesinde sayılan işler için yıllara yaygın yüklenmelere girişmek mümkündür.

Oysa; Merkez Döner Sermayenin bütçesi olmadığından yılı bütçesinde ödeneğinin olması hükmü uygulanabilir değildir. Ayrıca; Maliye Bakanlığı uygun görüşü ise yıllara yaygın yüklenmenin ertesi yıllara olan mali yükünün kontrol edilebilir olmasına yönelik bir kontrol mekanizması olup merkez döner sermaye kaynağının genel bütçe ile ilişkisinin olmaması nedeniyle merkez döner sermaye için anlamlı bulunmamaktadır.

Söz konusu Kanun maddesine göre, sayılan işlerde yıllara yaygın yüklenmelere girişilebilmesi için yılı bütçesinde ödeneğinin olması ve Maliye Bakanlığı uygun görüşü ön şartı bulunmakta olduğundan, merkez döner sermaye kaynağı için bu madde kapsamında yıllara yaygın yüklenmelere girişilmesi kanunen mümkün değildir. Merkez Döner Sermayenin mali sistemle uyumsuz yapısından kaynaklı bu sorunun çözülmesi için mevzuatta düzenleme yapılması gerekmektedir.

Sonuç olarak, Bakanlık bünyesinde yer alan merkez döner sermayenin işletmesi ve işletme kapsamında faaliyeti bulunmadığından mali sisteme ilişkin mevzuat ve muhasebe prensipleri ile

uyumlu olmayan yapısı ve işleyişinin Türkiye Büyük Millet Meclisine raporlanması gerektiği değerlendirilmiştir.

Öneri:

Merkez Döner Sermaye ve Döner Sermayeli İşletmelerin mali sistem ile uyumlu hale getirilmesi için gerekli düzenlemelerin gerçekleştirilmesi önerilir.

EKLER

EK-1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

2013 Yılı Sağlık Bakanlığı Bütçe Giderleri (Ekonomik Kod II. Düzey)

Personel Gideri	898.424.914,48
Memurlar	723.206.270,15
Sözleşmeli Personel	122.187.682,57
İşçiler	45.340.871,77
Geçici Personel	7.474.692,95
Diğer Personel	215.397,04
Sosyal Güv. Kur. Devlet Primi Gid.	193.479.853,96
Memurlar	160.802.257,68
Sözleşmeli Personel	22.321.933,25
İşçiler	8.916.598,44
Geçici Personel	1.439.064,59
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	170.303.544,28
Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	47.892,88
Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	99.938.259,73
Yolluklar	17.050.709,31
Görev Giderleri	2.242.112,57
Hizmet Alımları	31.073.742,21
Temsil ve Tasnıtma Giderleri	613.871,25
Menkul Mal, Gayri Maddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	17.711.794,27
Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	680.248,50
Tedavi ve Cenaze Giderleri	944.913,56
Cari Transferler	32.686.154,42
Hazine Yardımları	2.980.000,00
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	22.498.650,00
Yurtdışına Yapılan Transferler	7.207.504,42
Sermaye Giderleri	2.952.762.294,35
Mamul Mal Alımları	41.944.611,83
Gayri Maddi Hak Alımları	1.289.663,30
Gayrimenkul Alımları ve Kamulaştırması	6.980.704,14
Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	2.856.215.420,70
Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	8.501.167,74
Diğer Sermaye Giderleri	37.830.726,64
Sermaye Transferleri	884.388,89
Yurtiçi Sermaye Transferleri	884.388,89
Toplam	4.248.541.150,38

TAŞINIRIN HESAP KODU BAZINDAKİ DAĞILIMI						
HESAP KODU	AÇIKLAMA	GEÇEN YILDAN DEVREDEN	YIL İÇİNDE GİREN	TOPLAM	YIL İÇİNDE ÇIKAN	GELECEK YILA DEVREDEN
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	36.899.442,98	41.247.504,03	78.146.947,06	56.213.619,87	21.933.327,19
253	TESİS, MAKİNE CİHAZLAR HESABI	61.306.781,94	19.792.090,31	81.098.872,28	16.590.186,09	64.508.686,19
254	TAŞITLAR HESABI	365.728.136,97	269.079.443,39	634.807.580,36	130.314.520,73	504.493.059,63
255	DEMİRBAŞLAR HESABI	135.245.267,55	48.442.514,45	183.687.782,00	21.809.665,39	161.878.116,61

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06100 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 40 94
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>